

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fracties van
M:OED, de heer M. van Rooij
Partij voor de Dieren, mevrouw R. Strik

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake Inclusie Agenda nu
een gemist kans – terug naar de tekentafel

DATUM
12 februari 2026
Verzonden: 12-02-2026

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
TMPI (Tamara) Bogaert, van

TELEFOONNUMMER
0621597428

ONZE REFERENTIE
2026.00460

E-MAILADRES
Tamara.van.Bogaert@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heer Van Rooij, mevrouw Strik,

Voordat wij ingaan op uw schriftelijke vragen nemen we een moment inhoudelijke duiding van enkele punten te geven die in uw opening worden gegeven. Hierin beogen we niet om uw standpunten tegen te spreken, maar om kaders, keuzes en achterliggende uitgangspunten van de agenda verder toe te lichten. We hopen hiermee het gesprek te kunnen verdiepen verduidelijken en ruimte te creëren voor verdere uitwerking in de komende uitvoeringsjaren van de Inclusie Agenda Maastricht.

In uw inleiding wordt aangegeven dat de agenda op onderdelen nog algemeen is en bepaalde vormen van ongelijkheid niet volledig uitwerkt. Deze constatering is lijn met (hoofdstuk 4 van) de voorliggende Inclusieagenda, waarin eveneens wordt geduid dat verdere verdieping op onderdelen wenselijk is met name op het gebied van participatie, belangenbehartiging, diversiteit en het tegen gaan van discriminatie en polarisatie

De inclusieagenda is bewust opgezet als document dat richting geeft maar nog geen afgerond pakket vormt. Daarmee doen we recht aan de situatie dat we op sommige aspecten van inclusie en (met name) toegankelijkheid verder zijn en concreter weten wat er moet gebeuren dan op andere. Zo herkennen we ons in uw constatering dat dat structurele ongelijkheid, machtsverhoudingen en racisme nog niet expliciet zijn uitgewerkt. Deze thema's maken onderdeel uit van de verdere invulling van speerpunt 4, waaronder de ontwikkeling van de Lokale aanpak "*Samen zichtbaar, voor een stad waarin iedereen telt*". Binnen deze aanpak is er ruimte om dieper in te gaan op o.a. institutionele uitsluiting, racisme & discriminatie en ongelijkheid van diverse groepen en gemeenschappen. De agenda sluit deze onderwerpen dus niet uit, maar kiest er bewust voor om deze samen mét belangenbehartiging en ervaringsdeskundigen verder te ontwikkelen, zodat inhoud en handelingsperspectief gezamenlijk vorm krijgen.

De komende vier jaar werken we vanuit een stapsgewijze, lerende aanpak, waarin verdere verdieping plaatsvindt samen met belangenorganisaties, inwoners en partners in de stad. De agenda vormt zo het fundament waarop verdere uitwerking kan worden gebouwd. Dit gebeurt niet top-down, maar in voortdurende samenwerking met de stad. De komende jaren staan daarom in het teken van een doorlopende dialoog, het structureel ophalen van ervaringen en signalen, nauwe samenwerking én gezamenlijke monitoring en bijsturing.

Schriftelijke vragen

DATUM
12 februari 2026

In de Inclusie Agenda Maastricht is er bewust gekozen voor een brede benadering, omdat inclusie iedereen raakt en drempels in het dagelijks leven vaak niet aan één groep zijn gebonden. Een brede basis voorkomt dat beleid versnippert in afzonderlijke doelgroepen en maakt het mogelijk om structurele drempels voor de hele stad weg te nemen. Tegelijkertijd biedt deze brede insteek juist ruimte voor maatwerk: waar specifieke groepen extra belemmeringen ervaren, kan daarop verdiepend en samen met hen worden ingespeeld. Dit sluit aan bij de visie van Movisie, die benadrukt dat inclusief beleid pas echt effectief is wanneer het uitgaat van *iedereen*, en vervolgens gericht ruimte maakt voor groepen die niet vanzelf meekomen. Inzetten op specifieke groepen alleen doet vaak geen recht aan de diversiteit binnen groepen en kan blinde vlekken creëren. Met deze agenda zetten we in op het in beeld houden van alle inwoners.¹

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1: De Inclusie agenda spreekt herhaaldelijk over “gelijke kansen”, maar benoemt nauwelijks structurele ongelijkheid in macht, middelen en toegang. Waarom is ervoor gekozen om gelijkwaardigheid niet expliciet als uitgangspunt van beleid en maatregelen te nemen?

Antwoord 1: *We spreken in de Inclusieagenda vooral over ‘gelijke kansen’, maar werken in de uitvoering aan gelijkwaardigheid door breed naar al onze inwoners te kijken en structurele verschillen te verkleinen. Door drempels weg te nemen voor de grotere groep, creëren we ruimte voor maatwerk voor specifieke groepen en gemeenschappen en kunnen we recht doen aan ieders situatie.*

Vraag 2: Erkent het college dat sommige groepen structureel extra ondersteuning nodig hebben om daadwerkelijk tot gelijke kansen te komen? Zo ja, waarom wordt dit niet concreet vertaald in beleid, maatregelen en middelen?

Antwoord 2: *Ja, het college erkent dat sommige groepen structureel extra ondersteuning nodig hebben om daadwerkelijk gelijke kansen te bereiken. Dit inzicht ligt onder andere de basis van al inzet op grond van de Wmo, de Jeugdwet, de Participatiewet, het armoedebeleid, het gezondheidsbeleid en onze veerkrachtige wijken aanpak. Wat nog niet expliciet geregeld was, is dat groepen ook extra ondersteuning nodig kunnen hebben om te kunnen meepraten, meedenken en mee participeren in allerlei maatschappelijke en gemeentelijke beleidsprocessen. In de Inclusieagenda is daarom opgenomen dat we dit samen met belangenorganisaties en partijen in de stad nader onderzoeken, zodat maatregelen echt aansluiten bij wat inwoners nodig hebben. In Speerpunt 4, thema 2 staat dat dit verder gezamenlijk wordt uitgewerkt, zodat we effectief en passend kunnen ondersteunen.*

Vraag 3: De agenda legt het accent op ‘welkom voelen’ en ‘toegankelijkheid’. Kan het college toelichten hoe deze beleavingsgerichte termen zich verhouden tot concrete structurele maatregelen gericht op herverdeling van macht, middelen en toegang?

---

¹ Movisie benadrukt dat een écht inclusief beleid uitgaat van “iedereen”, waarbij algemene toegankelijkheid en gelijke kansen centraal staan. Tegelijkertijd erkent Movisie dat gelijke behandeling soms ongelijk maatwerk vraagt: specifieke groepen hebben aanvullende ondersteuning nodig om volwaardig mee te kunnen doen. Door beleid te ontwerpen vanuit dit brede inclusiekader ontstaat ruimte om gerichte interventies te bieden waar dat nodig is. [Inclusief beleid: meer dan een uithangbordje | Movisie](#)

DATUM
12 februari 2026

Antwoord 3: *De Inclusieagenda gebruikt termen als welkom voelen en toegankelijkheid, omdat deze beleving direct laat zien of inwoners daadwerkelijk kunnen meedoen. Tegelijk werken we aan structurele stappen door de agenda breed in te zetten, zodat we ruimte hebben voor maatwerk én het actief betrekken van gemeenschappen die nu minder gehoord worden. Door hun stem centraal te zetten, kunnen we beter in beeld brengen waar mensen nu tegenaan lopen in hun dagelijkse leven, en dit vertalen naar maatregelen die echt helpen. Zo koppelen we ervaringen van inwoners aan verbeteringen die het verschil maken in de praktijk.*

Vraag 4: In het raadsvoorstel wordt gesproken over “alle doelgroepen die problemen ervaren met inclusie”. Waarom wordt uitsluiting hiermee geformuleerd als een probleem van groepen, in plaats van als een resultaat van beleid, systemen en maatschappelijke structuren?

Antwoord 4: *In het raadsvoorstel spreken we over ‘doelgroepen die problemen ervaren met inclusie’, maar daarmee bedoelen we niet dat het probleem bij deze groepen zelf ligt. In de Inclusie Agenda benaderen we dit van twee kanten. We erkennen daarbij ook dat uitsluiting vaak ontstaat door structuren, regels en dagelijkse situaties die drempels opwerpen. Tegelijkertijd benadrukken we dat de beperkingen niet primair bij mensen liggen, maar bij een samenleving die nog niet overal toegankelijk en uitnodigend is. Daarom kijken we zowel naar de ervaringen van inwoners als naar de systemen die die belemmeringen veroorzaken, zodat we gericht kunnen verbeteren.*

Vraag 5: Diversiteit wordt in de agenda regelmatig gekoppeld aan “uitdagingen”. Erkent het college dat dit taalgebruik impliciet problematiseert, terwijl diversiteit een gegeven en een kracht van de stad is?

Antwoord 5: *Nee, het college erkent dit niet. In de Inclusieagenda wordt diversiteit niet gekoppeld aan problemen, maar aan de realiteit van een snel veranderende samenleving, nieuwe technologieën en demografische ontwikkelingen, die vragen dat de gemeente tijdig meebeweegt. De term ‘uitdaging’ verwijst dus niet naar diversiteit zelf, maar naar het organiseren van passende, toegankelijke en toekomstgerichte voorzieningen. Diversiteit wordt juist gezien als een kracht van de stad, waarbij we wel oog moeten hebben voor drempels die sommige inwoners nog ervaren. Daarom zetten we in op maatwerk, samenwerking en het betrekken van de stad, zodat iedereen volwaardig kan deelnemen.*

Vraag 6: Waarom wordt consequent gesproken over “iedereen”, terwijl bekend is dat een universalistische benadering structurele ongelijkheid en ongelijke uitgangsposities verhuult en onvoldoende corrigeert?

Antwoord 6: *Zie inleiding voor antwoord.*

Vraag 7: Waarom ontbreekt in de Inclusie Agenda een expliciete benoeming van racisme als structureel en institutioneel probleem, terwijl wel wordt gesproken over discriminatie in algemene zin?

Antwoord 7: *Zie ook de inleiding op deze beantwoording. In de Inclusieagenda benoemen we racisme niet afzonderlijk, maar dat betekent niet dat het college het tegengaan van racisme minder belangrijk vindt. In Speerpunt 4 werken we aan het thema ‘tegengaan van discriminatie en polarisatie’, waaronder ook het ontwikkelen van een lokale antidiscriminatie aanpak valt.*

DATUM
12 februari 2026

Binnen deze aanpak is volop ruimte om racisme, discriminatie en polarisatie expliciet verder te verdiepen en verduidelijken. Dit doen we bewust samen met belangenorganisaties, zodat de uitwerking aansluit bij de ervaringen van inwoners en we gezamenlijk effectieve maatregelen kunnen ontwikkelen.

Vraag 8: Waarom wordt zelfredzaamheid als uitgangspunt genomen, terwijl interdependentie en ondersteuning ook volwaardig participeren mogelijk maken?

Antwoord 8: *We nemen zelfredzaamheid als uitgangspunt omdat we willen werken aan een stad waarin mensen zoveel mogelijk kunnen meedoen zonder of met minimale ondersteuning. Dat betekent niet dat inwoners alles alleen moeten doen; het gaat juist om een samenleving die zó is ingericht dat mensen niet onnodig afhankelijk worden en ook binnen de eigen mogelijkheden zelfstandig kunnen deelnemen.*

Vraag 9: Hoe voorkomt het college dat deze norm mensen met een beperking, chronische ziekte, psychische kwetsbaarheid, mantelzorgafhankelijkheid of taalbarrières impliciet uitsluit of normatief beoordeelt?

Antwoord 9: *Het college voorkomt dit door breed en inclusief te werken aan een samenleving waarin niemand wordt beoordeeld op beperkingen, maar waarin de kracht van ieder individu centraal staat. Geen van onze inwoners wordt bepaald door slechts één diversiteitskenmerk. Door drempels in de omgeving te verlagen en ondersteuning in verschillende vormen aan te bieden, kan iedereen meedoen op een manier die past bij zijn of haar situatie. Zo creëren we een stad waarin participatie niet afhankelijk is van perfect functioneren, maar mogelijk wordt gemaakt door een toegankelijke omgeving en passende hulp.*

Vraag 10: Wat betekent “versterken van belangenbehartiging” concreet in de praktijk, en welke nieuwe vormen van participatie worden overwogen?

Antwoord 10: *Het “versterken van belangenbehartiging” betekent dat we samen met belangenorganisaties een gezamenlijk actieplan ontwikkelen, zoals beschreven in Speerpunt 4 van de Inclusie Agenda Maastricht. We kiezen bewust nog geen vaste aanpak, dit omdat Movisie en KIS benadrukken dat inclusief beleid vraagt om flexibiliteit, maatwerk en voortdurende afstemming met de gemeenschappen zelf. Hierdoor ontstaat ruimte voor verschillende vormen van participatie, zoals thematafels, ervaringsdeskundige panels en open gesprekken. Hiermee creëren we ook ruimte om gezamenlijk te zoeken naar partijen en groepen actief toe te voegen die nu nog geen of weinig aandeel hebben in het gesprek. Zo hopen we samen te werken aan het vergroten van acceptatie, het tegengaan van discriminatie en het versterken van de stem van diverse groepen in de stad.*

Vraag 11: Worden ervaringsdeskundigen structureel, passend en gelijkwaardig vergoed voor hun inzet? Zo ja, op welke manier, via welke vormen en onder welke randvoorwaarden?

Antwoord 11: *Het college zet in op een passende vergoeding voor de inzet van belangenorganisaties en ervaringsdeskundigen. De uitwerking hiervan wordt de komende periode verder vormgegeven. Aan tafel zullen zowel vrijwilligersorganisaties als belangenbehartigers deelnemen, die vanuit betrokkenheid bijdragen aan inclusie, maar dit betekent niet dat hun inzet zonder vergoeding hoeft te zijn. We werken daarom aan een subsidieregeling waarmee organisaties structureel kunnen worden ondersteund in hun rol als vertegenwoordigers en ervaringsdeskundigen.*

DATUM
12 februari 2026

Daarbij worden ook voorwaarden en mogelijke activiteiten uitgewerkt die passen bij hun actieve bijdrage aan de stad. De precieze vormen, criteria en randvoorwaarden worden na vaststelling van de Inclusieagenda verder uitgewerkt.

In uw vraag spreekt u over 'gelijkwaardig vergoed'. Wij begrijpen niet precies wat u daarmee bedoelt. Maar voor de duidelijkheid: net als bij alle andere participatietrajecten zal niet iedereen die participeert daarvoor een financiële vergoeding krijgen.

Vraag 12: Hoe voorkomt het college dat participatie vooral plaatsvindt met dezelfde, goed georganiseerde en mondigere groepen, waardoor bestaande machtsverhoudingen worden versterkt?

Antwoord 12: Zie antwoord 11.

Vraag 13: Vanuit welk perspectief wordt bepaald wat een "uitnodigende" openbare ruimte is, en welke groepen en ervaringsdeskundigen worden hierbij expliciet betrokken?

Antwoord 13: *Wat een 'uitnodigende' openbare ruimte is, bepalen we niet eenzijdig: dit doen we samen met inwoners, belangenorganisaties en ervaringsdeskundigen. Het is een continu proces waarin we gezamenlijk onderzoeken wat mensen nodig hebben om zich veilig, welkom en gezien te voelen. Onderwerpen zoals toegankelijkheid, beleving en gebruiksgemak kunnen bovendien worden ingebracht in de stadsdeelrondes die regelmatig plaatsvinden. Zo zorgen we ervoor dat verschillende perspectieven structureel worden meegenomen.*

Vraag 14: Wordt bij ontmoeting ook gekeken naar openingstijden, betaalvrije verblijfsplekken, sanitaire voorzieningen en sociale veiligheid, of blijft ontmoeting impliciet gekoppeld aan consumptie?

Antwoord 14: *Ja, bij 'ontmoeting' kijken we breder dan alleen plekken waar consumptie centraal staat. Een inclusieve stad draagt bij aan meer onderlinge steun en veiligheid. Gemeenschapshuizen, huiskamers en andere ontmoetingsplekken bieden inwoners ruimte om te verblijven, soms gratis, soms tegen betaling, naar eigen keuze. Ook in de openbare ruimte zijn vele ontmoetingsmogelijkheden, die – op geleide van de recent vastgestelde Omgevingsvisie – nog verder worden uitgebreid en versterkt. Daarnaast worden in de stad al tal van activiteiten georganiseerd die ontmoeting stimuleren, met variërende of geen kosten.*

Vraag 15: Hoe wordt inclusie expliciet verbonden met andere beleidsvelden zoals veiligheid, handhaving en armoedebeleid, met name waar deze beleidsterreinen in de praktijk uitsluiting kunnen versterken?

Antwoord 15: *Inclusie wordt in deze agenda expliciet verbonden met andere beleidsterreinen doordat we inclusie niet alleen als thema binnen het sociaal domein zien, maar als een structureel onderdeel van alle gemeentelijke domeinen. We werken ernaar om inclusie in te vlechten in beleid rond o.a. armoede, vastgoed, openbare ruimte, sport en cultuur. Zo voorkomen we dat beleid onbedoeld uitsluiting versterkt en creëren we een gezamenlijke basis waarin inclusie overal wordt meegenomen als gedeeld uitgangspunt.*

Vraag 16: Gaat het college investeren structurele aanpak van menstruatiearmoede, omdat deze ook direct van invloed is op volwaardig meedoen in de stad?

DATUM
12 februari 2026

Antwoord 16: Het college investeert in een brede, structurele aanpak van armoede, zoals vastgelegd in het armoedebestrijdingsbeleid van de gemeente Maastricht. Daarin ligt de focus op duurzame oplossingen. Op dit moment financiert de gemeente de menstruatie-uitgiftepunten (MUP's) niet; deze worden beheerd door het Armoedefonds en er is geen subsidierelatie. Wel is binnen de GGD een beperkte interne voorziening voor menstruatiemateriaal beschikbaar, die na een proefperiode wordt geëvalueerd.

Vraag 17: Is het college bereid om de Inclusie Agenda op deze punten fundamenteel te herzien en de verdere uitwerking samen met structureel uitgesloten groepen vorm te geven, zodat de agenda niet alleen uitnodigt, maar ook daadwerkelijk drempels wegneemt en gelijkwaardigheid centraal stelt?

Antwoord 17: Nee, het college ziet op het moment geen aanleiding om agenda aan te houden, omdat de nu voorgestelde acties in de agenda al een verbetering in onze stad te weeg kunnen brengen. We gaan voort bouwen op de agenda die er ligt, omdat deze, vooral in de uitvoering voor de komende jaren voldoende richting geeft om inclusie steeds meer onderdeel van het 'stads-DNA' te maken. Natuurlijk kunnen we altijd meer, maar inclusie is nooit af: we werken aan een structurele verankering van het inclusie-gedachtegoed, zowel binnen de organisatie als in de stad. De concrete acties blijven de basis, terwijl we tegelijkertijd in gesprek blijven met raad, inwoners en belangenorganisaties om waar nodig verder te verfijnen. Via de jaarlijkse monitor en rapportage kunnen we gericht bijsturen en samen blijven bouwen aan een inclusiever Maastricht.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Jeroen Hoenderkamp
Wethouder WMO, Welzijn, Sociale Zaken en Gezondheid

Schriftelijke vragen